II osa kokkuvõte

1980–1988 Iraani-Iraagi sõda

1988 referendum Augusto Pinocheti presidendivolituste pikendamise kohta Tšiilis kukub läbi. Tšiilis taastatakse demokraatia

1990 Namiibia saavutab iseseisvuse

1990 Nelson Mandela vabastatakse vanglast, algab apartheidirežiimi likvideerimine

1990 Poolas alustab Solidaarsuse valitsus radikaalseid majandusreforme (nn šokiteraapia)

1990 Iraak vallutab Kuveidi

1991 esimene lahesõda

1992 Eesti võtab kasutusele oma raha – Eesti krooni

1993 Tšehhoslovakkia jaguneb kaheks riigiks – Tšehhi ja Slovaki Vabariigiks

1994 Vene väed lahkuvad Balti riikidest

OLULISED MÕISTED

apartheidipoliitika – rahvastiku jaotamine rasside alusel.

šokiteraapia – majanduse tervendamine järskude, majanduskorda äkiliselt muutvate sammudega.

gradualism – majanduse tervendamine väikeste, järk-järguliste sammudega.

erastamine – omandiõiguse muutmise protsess, mille käigus ettevõte või vara läheb riigi või omavalitsuse käest eraettevõtte või eraisiku omandisse.

liberaalne demokraatia – poliitiline ideoloogia ja valitsuskorraldus, mida iseloomustab mitmeparteisüsteem ja vabad valimised, võimude lahusus, õigusriik, inimõiguste ja kodanikuõiguste kaitse.

OLULISED ISIKUD

Saddam Hussein (1937–2006)

George H. W. Bush (snd 1924)

Nelson Mandela (1918–2013)

Francis Fukuyama (snd 1952)

Samuel P. Huntington (1927–2008)

Iraagis valitsenud Baathi partei toetajad sõjaväeparaadil

Aafrika Rahvuskongressi toetajad rõõmustavad Nelson Mandela vabastamise üle (11.2.1990)

UURI

A. Finlan. Lahesõda 1991. Tallinn, 2009.

L. Lõo. Minu Tšiili: vahetusõpilase rõõmud ja rumalused. Tartu, 2011.

A. Kramer. Mandela. Mässaja, kes juhtis oma rahva vabadusele. Tallinn, 2006.

C. Ericson. Oligarhid. Raha ja võim kapitalistlikul Venemaal. Tallinn, 2013.

F. Fukuyama. Ajaloo lõpp ja viimane inimene. Tallinn, 2002.

S. P. Huntington. Tsivilisatsioonide kokkupõrge ja maailmakorra ümberkujunemine. Tartu, 1999.

N. Chomsky. Meedia ja võim. Tallinn, 2006.

USA hävitajad Kuveidi naftaväljade kohal (1991)

VAATA

Live from Baghdad. USA, 2002.
Rež Mick Jackson.

Jarhead. USA, 2005. Rež Sam Mendes.

Kolm kuningat (Three Kings). USA, 1999.
Rež David O. Russell.

Mandela: Pikk tee vabaduseni (Mandela: Long way to Freedom). Suurbritannia, LAV, 2013.
Rež Justin Chadwick.

Võitmatu (Invictus). USA, 2009.
Rež Clint Eastwood.

Good Bye, Lenin! Saksamaa, 2003.
Rež Wolfgang Becker.

Eraettevõtjad müüvad Venemaal soovijatele moodsaid riideid (1990. aastad)

Ida-Berliin 1990. aastal

KORDAMISEKS

1. Kas külma sõja lõpp tähendas demokraatia võidukäiku maailmas? Põhjendage oma seisukohta.
2. Kes olid külma sõja võitjad, kes kaotajad?
3. Uurige oma vanematelt, kuidas 1990. aastate murrangulised majandusreformid nende pere puudutasid. Millised olid kõige suuremad raskused ja kuidas neist üle saadi?
4. Kas ajalugu saab lõppeda? Põhjendage oma arvamust.
5. Miks paljudes maailma piirkondades ei soovita liberaalset demokraatiat omaks võtta?
6. Kas demokraatlikke ühiskondi on maailmas edaspidi rohkem või jääb neid hoopis vähemaks? Põhjendage oma arvamust.